

Venus i Adonis en el segle XXI

Venus i Adonis, l'extens poema *venereus* escrit per William Shakespeare quan tenia 28 anys, és la història d'una seducció frustrada. És una llegenda ja recreada per Teòcrit, Dante, Chaucer i Pierre de Ronsard i per les versions dels contemporanis de Shakespeare, Edmund Spenser, Christopher Marlowe, Robert Greene i Thomas Lodge. Però és el poema shakespearà el que ha aconseguit una fama més perdurable per la musical intensitat lingüística dels seus diàlegs i la voluptuosa exquisidesa de les imatges.

Ja en vida de Shakespeare se'n van fer 10 edicions raó per la qual, com a poeta, pot ser considerat un autèntic super-venedes de l'època. El seu contingut, d'alt voltatge eròtic, recrea amb un ritme *in crescendo* el desig sexual de Venus per a Adonis, que es manté incommovible a l'implacable assetjament físic de la deessa. No revelaré el final –molt fort– per allò del suspens, però sí l'actitud d'una Venus virilitzada, amb una iniciativa amorosa tan desinhibida en la seducció com la de qualsevol dona actual.

Ho podem comprovar en la recent traducció al català de Salvador Oliva, publicada per Ara Llibres, on les veus dels Ve-

nus i Adonis shakespearians són transportades a ple segle XXI. Amb la garantia de la gran experiència del professor Oliva en traduir Shakespeare, ja que ha versionat al català tota la seva obra teatral i els *Sonets*,

ara ho culmina amb *Venus i Adonis*, un poema difícil per la seva excel·lència. Si sempre hem d'agrair una traducció de Shakespeare al català, les campanes literàries haurien de repicar de manera festiva davant d'una traducció poètica, amb molts més riscos. Com quan l'any 1918 *La Revista* va publicar la versió rimada en català de tot el poema per Magí Morera i Galícia, amb un pròleg de Josep Carner; o per l'adaptació teatral de Joan Sellent, l'any 2015.

I ara la traducció íntegra al català de Salvador Oliva és per llançar les campanes al vol, perquè en no fer servir la rima ha aconseguit una llibertat total i l'ha plasmat en un devesall de realisme i fidelitat a la font. Amb una mètrica en dodecasíl·labs i fugint de l'hipèrbaton com de la pesta, tradueix l'efecte provocador de les veus en un llenguatge vibrant i actual, molt potent i visual, fent lluir l'orfebreria lingüística shakespeariana amb una gran sensibilitat poètica pròpia. És una traducció que sedueix: apassionada, engrescadora i intensa, com la sensualitat del model.

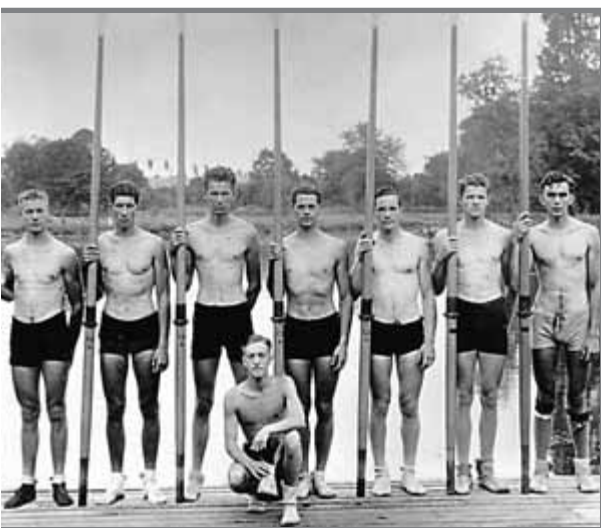
Carner va dir que en la traducció de Morera i Galícia, Shakespeare és *endevinat*. Constató que en la traducció d'Oliva és molt *present*. *

Shakespeare continua sent traduït i reeditat 400 anys després de la seva mort / ARXIU

VENUS I ADONIS
William Shakespeare

Traducció: Salvador Oliva
Editorial: Ara Llibres
Barcelona, 2016
Pàgines: 136
Preu: 16,90 euros

remers nord-americans que van guanyar l'or olímpic / ARXIU

ra part de les quatre que té el llibre –una per a cada any, del 1933 al 1936, menys la primera, que arrenca el 1899– l'inici de la qüestió que enllamineix la curiositat lectora. Fins aleshores, i ben bé fins a la meitat de la segona part de la història, tret de les cites del constructor de bots excels que encapçalen cada capítol, el lector tindrà la sensació d'estar llegint la biografia de Joe Rantz, d'un dels components de l'equip que va guanyar la medalla d'or de 8 remers als Jocs Olímpics del Berlín de l'Alemanya nazi. Una biografia ben emmarcada a la Nord-amèrica de la depressió del 29 i les seves víctimes i misèries. Sense crítica, amb una asèpsia narrativa de *best-seller* encantadora; tant, que fins i tot la pols enganxifosa dels martells pneumà-

tics percutint amb els operaris penjats d'una corda la pedra granítica de la presa faraònica del Grand Coulee, prop de Seattle, i les cases de barrets i els embriacs i els accidents i les baralles estan al mateix nivell de focalització narrativa –o potser menys i tot– que el te i les cortines de la casa d'estiueig del president dels Estats Units que els atletes admiren després d'arribar-hi caminant camps a través com un Tom Sawyer descafeïnat o una família Joad, d'*El raïm de la ira*, mudada.

I després, l'esquer apareix esplendorós: el relat del context advers que l'instint de superació personal –que no pas el més primari de supervivència compartida– deixa enrere més enllà del dolor i de la misèria individual i col·lectiva. *

REMANDO COMO UN SOLO HOMBRE
Daniel James Brown

Traducció: Guillem Usandizaga
Editorial: Nórdica Libros
Madrid, 2015
Pàgines: 460
Preu: 19,95 euros